

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

EUROSURVEILLANCE

Објављен рад категорије M21

Асист. др Павле Бановић, асистент са докторатом

Значај резултата представљених у чланку Jakimovski D, Grozdanovski K, Rangelov G, Pavleva V, Banović P, Cabezas-Cruz A, Spasovska K. Cases of Crimean-Congo haemorrhagic fever in North Macedonia, July to August 2023. Euro Surveill. 2023 Aug;28(34):2300409. Ауг;28(34):2300409. је вишеслојан и истиче неколико кључних аспеката: 1. Идентификација поновне претње: Откривање аутохтоних случајева Конго-Кримске хеморагичне грознице (ССНФ) након више од 50 година у Северној Македонији наглашава поновно појављивање ове фаталне болести. Овај налаз истиче важност континуираног надзора и будности за поновно појављивање инфективних болести, посебно оних са пандемијским потенцијалом. 2. Носокомијални пренос и безбедност здравствених радника: Појава носокомијалне инфекције код здравственог радника који је био у контакту са пацијентом оболелим од ССНФ наглашава рањивост здравствених установа на пренос високо инфективних болести. То истиче хитну потребу за строгим мерама контроле инфекција, адекватним обукама здравственог особља и доступношћу личне заштитне опреме како би се умањио ризик од преноса унутар здравствених установа. 3. Изазови у дијагнози и лечењу: Клинички ток и лабораторијски налази случајева ССНФ описаних у раду илуструју изазове при дијагностиковању и лечењу. Почетна манифестација са неспецифичним симптомима, праћена брзим погоршањем и захваћеношћу више органа, истиче важност ране препознавања и брзог покретања подржавајуће терапије. Надаље, одсуство специфичних антивирусних терапија или вакцине против ССНФ истичу хитну потребу за истраживањем и развојем у овој области. 4. Значај одговора јавног здравства и праћења контаката: Брзи одговор јавног здравства, укључујући праћење контаката и класификацију ризика контаката, одиграо је кључну улогу у сузбијању ширења ССНФ у заједници. Одсуство додатних случајева међу контактима 28 дана након смрти индексног случаја наглашава ефикасност ових мера у прекидању ланаца преноса и спречавању даљег ширења. 5. Прекогранична сарадња и регионална припремљеност: Чланак истиче значај прекограничне сарадње међу Балканским земљама у стандардизацији дијагностичких процедура, дељењу информација и подизању свести о жаришним зоонозама, попут ССНФ. С обзиром на прекограничну природу инфективних болести, заједнички напори су неопходни за унапређење регионалне припремљености, координацију напора одговора и смањење ризика од прекограничног преноса. Укратко, резултати представљени у чланку наглашавају важност мултисекторског приступа укључујући здравствене системе, органе јавног здравља и регионалну

сарадњу како би се ефикасно суочили са претњом инфективних болести попут Конго-Кримске хеморагичне грознице.